

AY ÖRTMESİ (Lunar Occultation)

Ekliptiğin 5 derece üzerinde veya altında yer alan tüm gök cisimlerinin uydumuz Ay tarafından örtülmesi ihtimali vardır. Böylesi bir örtülme sırasında örtülen cismin ışığı, kırınım olayının etkisinde kalır. Girişim-ölçüm teknikleri ile oluşan girişim saçakları izlenerek ilgili gök cisminin (uzaklığı bilinmesi halinde) çapı ölçülebilir.

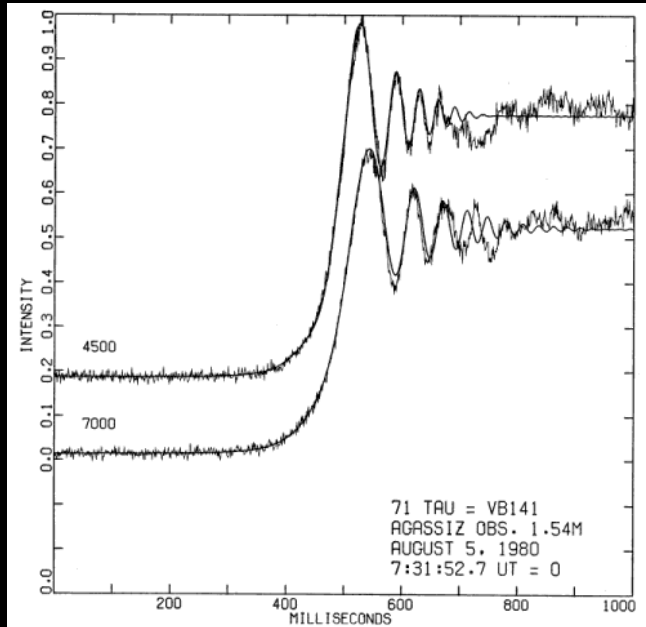
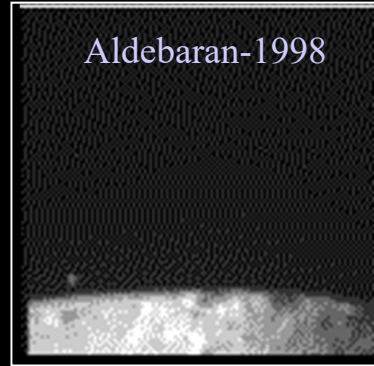
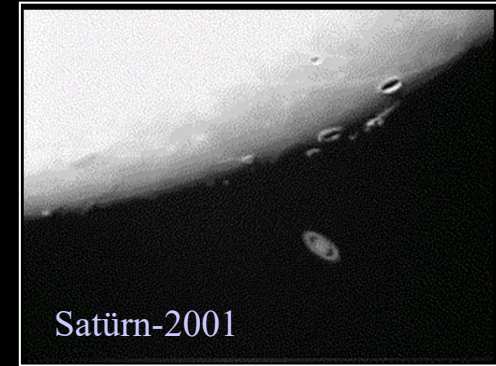

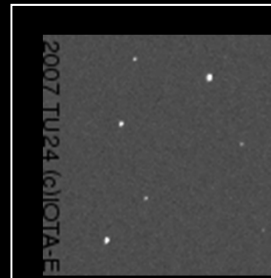
FIG. 1(a). The emersion of 71 Tau observed at Agassiz. The two curves are labeled by the approximate filter wavelengths. This figure shows the fit with both secondary and primary objects. Note the limb distortion effects at 700 ms.

Aldebaran-1998

Satürn-2001

2007 TU24 (G107A-E)

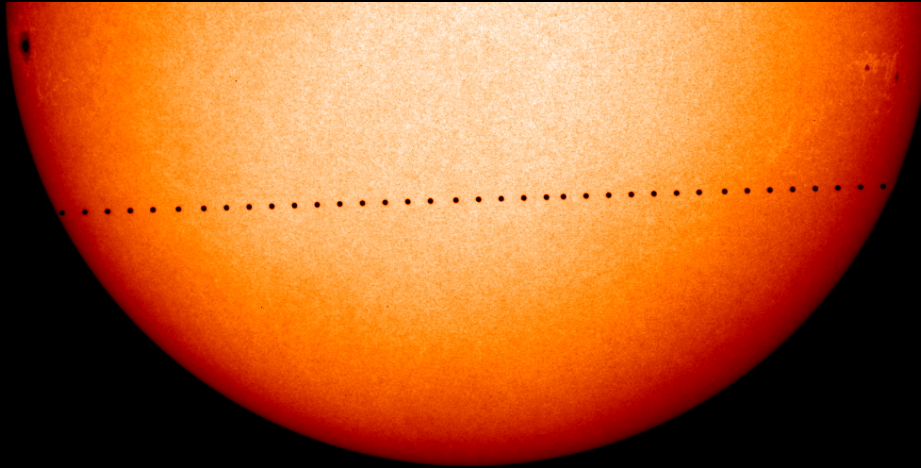
ASTEROİD ÖRTMESİ

Yıldız+Asteroid ışığının zamana göre değişiminden (ışık eğrisi) yıldız çapı belirlenebilir.

MERKÜR GEÇİŞLERİ

Mayıs veya Kasım aylarında bir iç kavuşum gerçekleşirse gözlenebilir. Bu aylarda Yer, Merkür yörüngesinin ($i=7^\circ$) ekliptik ile arakesiti olan düğümler doğrultusuna çok yakın konumlardadır. Bu sıralarda gerçekleşen bir iç kavuşumda geçiş izlenebilir. En uzun geçiş 9 saat kadar sürer ve Merkür'ün, bir Mayıs ayı içinde gerçekleşen iç kavuşumunda, yörüngesi üzerinde enöte noktası civarında bulunduğu zamanlarda gerçekleşebilir. Kasım geçişleri 7, 13 veya 33 yıl aralıklarla, Mayıs geçişleri ise 13 veya 33 yıl aralıklarla oluşur. Son izlenen 9 Mayıs 2016.

11 Kasım 2019, 13 Kasım 2032, 7 Kasım 2039, 7 Mayıs 2049

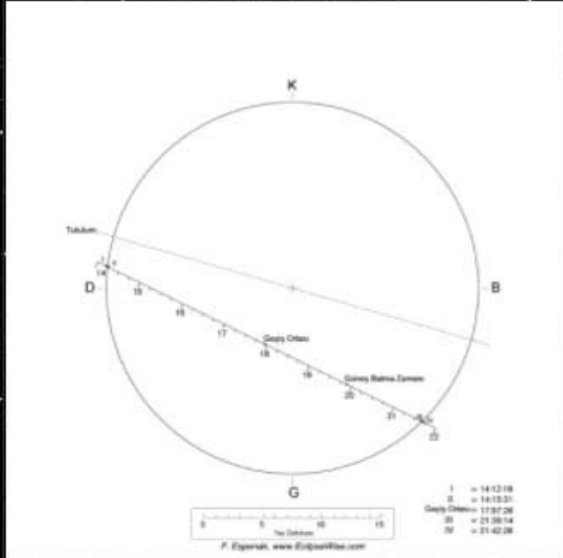
SOHO uydusundan izlenen geçiş
8 Kasım 2006

9 Mayıs 2016 - Merkür Geçişi

Merkür Geçişi Videosu

Zamanlama Kılavuzu

İzlenebilirlik Haritası

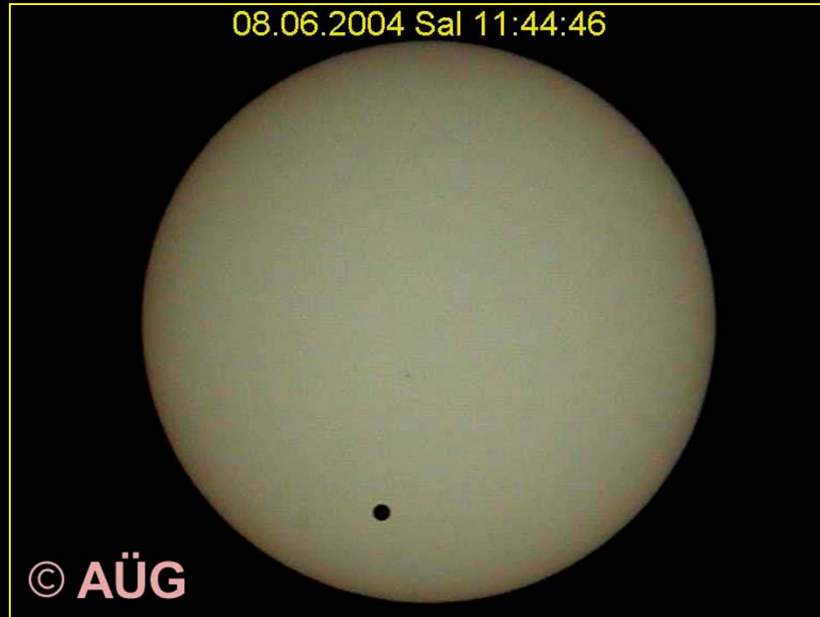
⚠ UYARI ⚠

Güneş'e belli amaçla üretilmiş özel filtreler kullanılmaksızın doğrudan çıplak gözle, fotoğraf makinasıyla, dürbünle veya teleskopla bakmak gözlerde kalıcı hasara, hatta körlüğe sebep olabilir!

VENÜS GEÇİŞLERİ

Venüs ($i=3.4^\circ$), yörüngesinin ekliptik ile arakesiti olan düğüm noktalarına çok yakın konumlarda iken gerçekleşen bir iç kavuşumda geçiş izlenebilir. Venüs geçişi, Merkür geçişlerine oranla çok daha ender rastlanan bir olaydır. Bir önceki çift Venüs geçişi 1874 ve 1882 de gerçekleşmiştir ve 20. yüzyıl boyunca hiç meydana gelmemiştir. Venüs geçişleri, aralarında 8 yıl süre olan çiftler halinde oluşur ve ardışık çiftler arası süre çok uzundur (yaklaşık 100 yıl). Son izlenen çift ise 8 Haziran 2004 ve 5-6 Haziran 2012 gerçekleşmiştir.

Bir sonraki çift: 10-11 Aralık 2117, 08 Aralık 2125

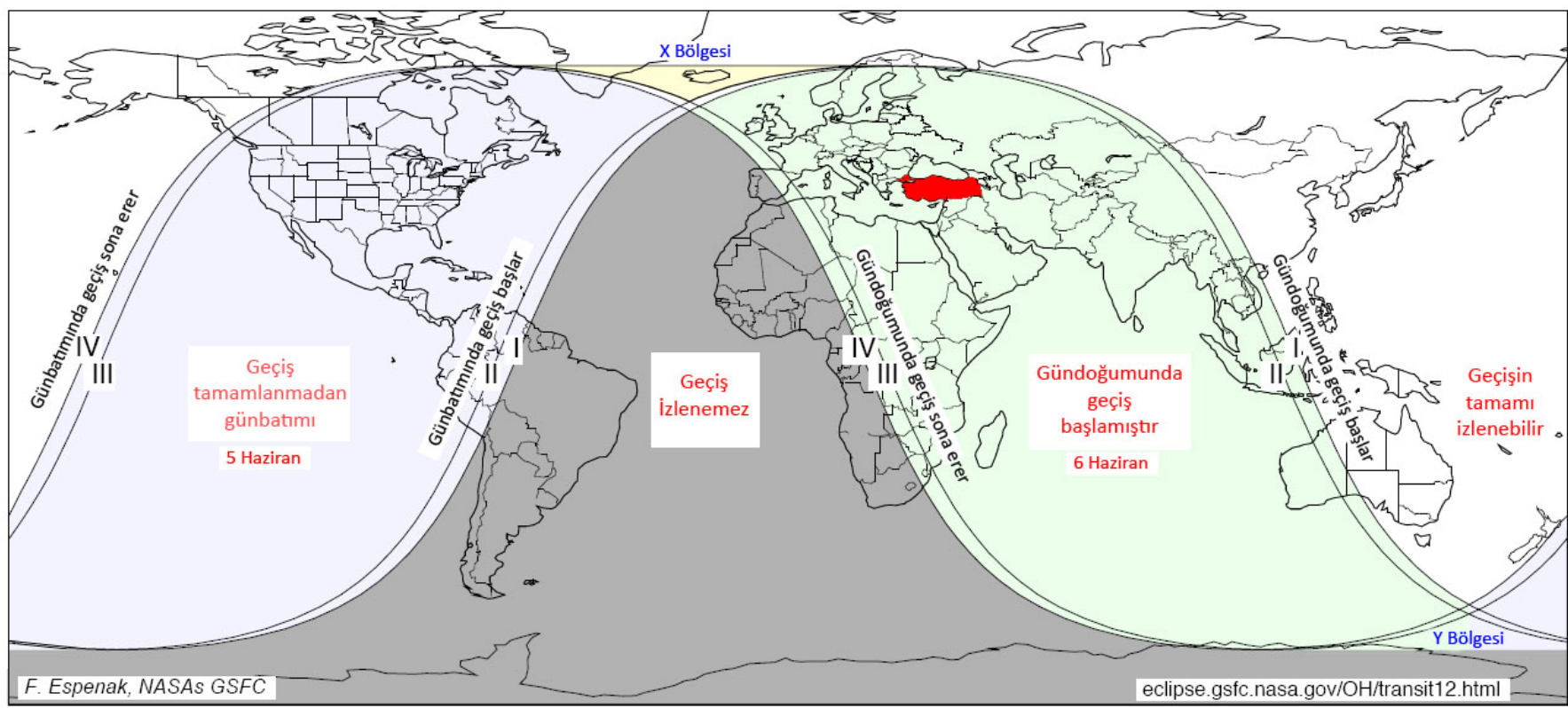
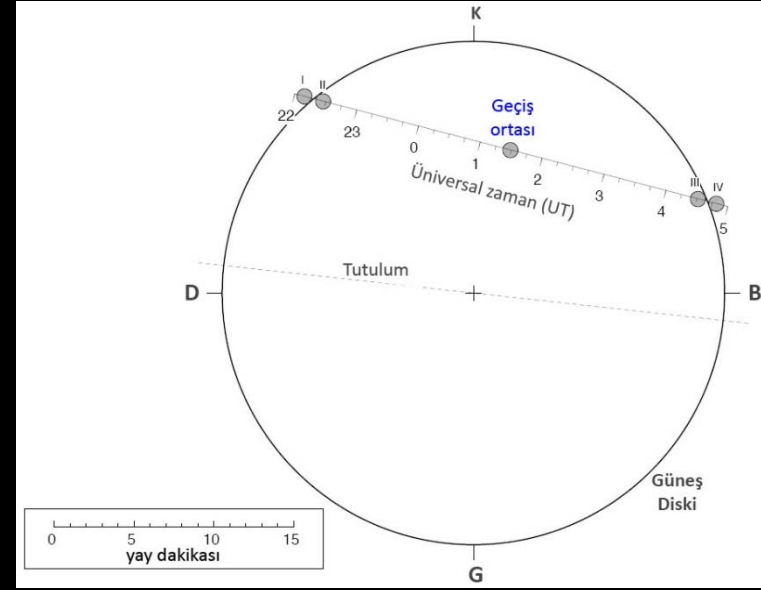

05/06 Haziran 2012 Venüs Geçişi

1. Değme (I): TBZ 01:09
2. Değme (II): TBZ 01:27
- Geçiş Ortası: TBZ 04:29**
3. Değme (III): TBZ 07:31
4. Değme (IV): TBZ 07:49

Ülkemizden gündoğumu sırasında geçiş ortası civarında izlenmeye başlanmıştır.

Geçişin tamamı Sibirya, Doğu Asya, Doğu Avustralya, Pasifik Adaları, Alaska ve Kuzey Batı Kanada'dan izlenebilmiştir.

MARS'DA TUTULMALAR

09 Mart 2005
Deimos Transit

Spirit Rover

10 Mart 2004
Phobos Transit

Opportunity Rover

26 Ağustos 1999
Phobos Penumbra

MARS Global Surveyor

Jüpiter ve Galileo Uyduları

Jupiter's Moons in Motion

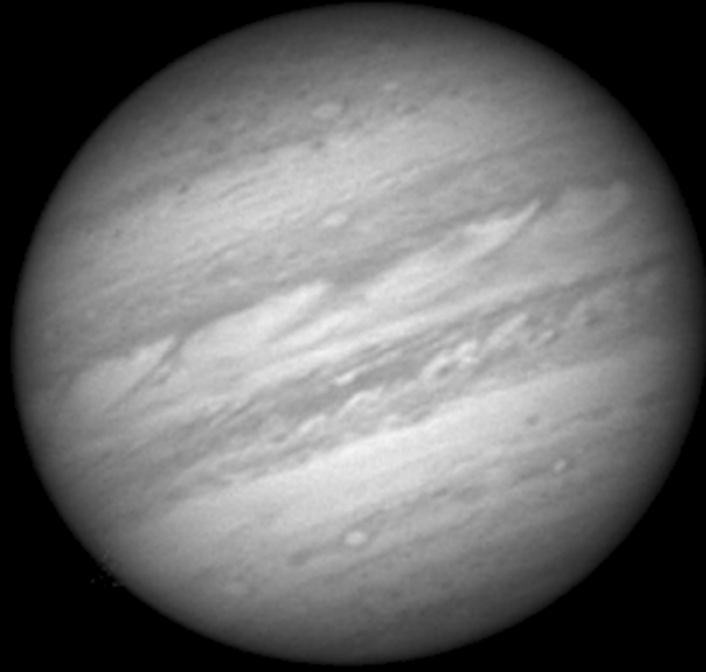
From left to right: Europa, Io, Callisto
North up

13/05/2008 16:21 - 17:55 UT
Central Coast, NSW Australia
12" newt + 5x powermate + DMK21AU04

Mike Salway
www.iceinspace.com.au

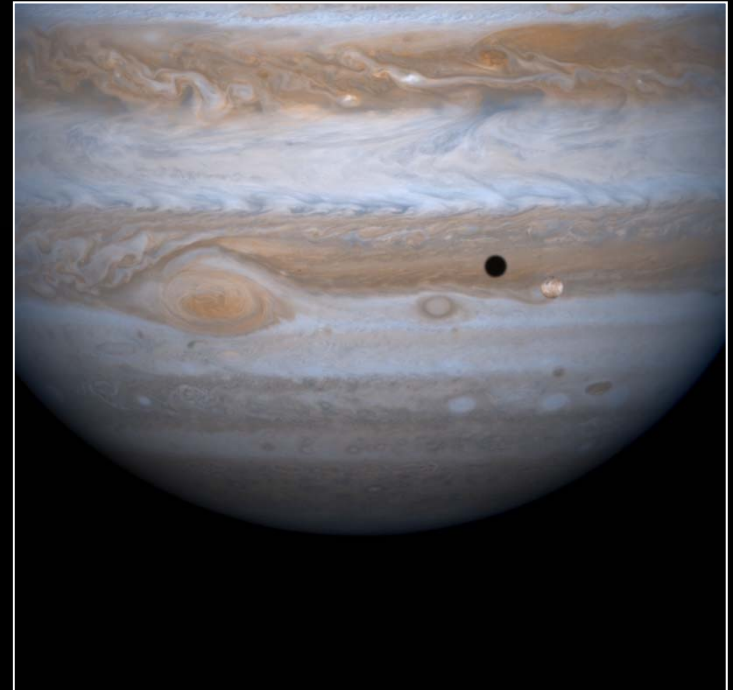
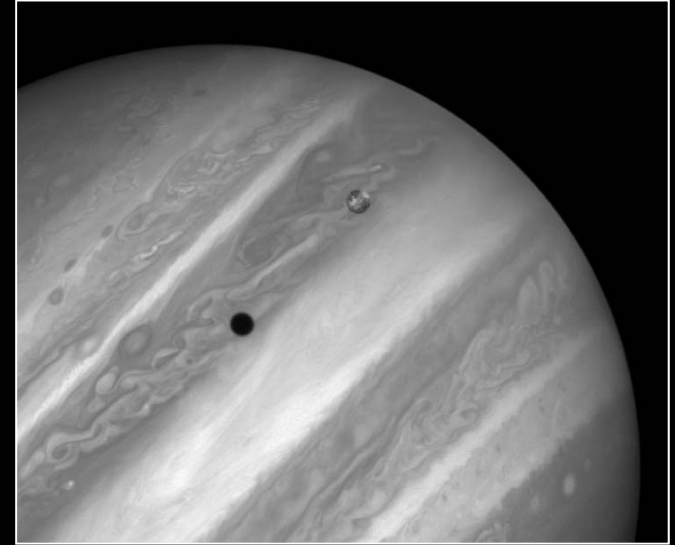

Jüpiter ve Galileo Uyduları Jüpiter'de Ay Tutulması

16 Nisan 2006, Ganymede Jüpiter'in gölge konisine girerken

**Galileo uydularının
transitleri**

Galileo uyduları arasında örtme ve örtülmeler

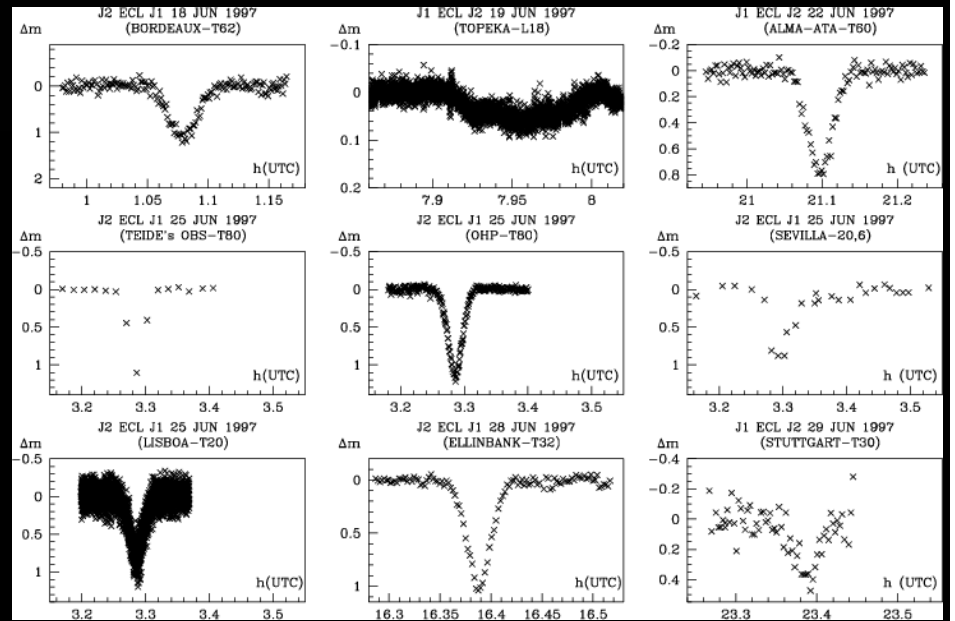
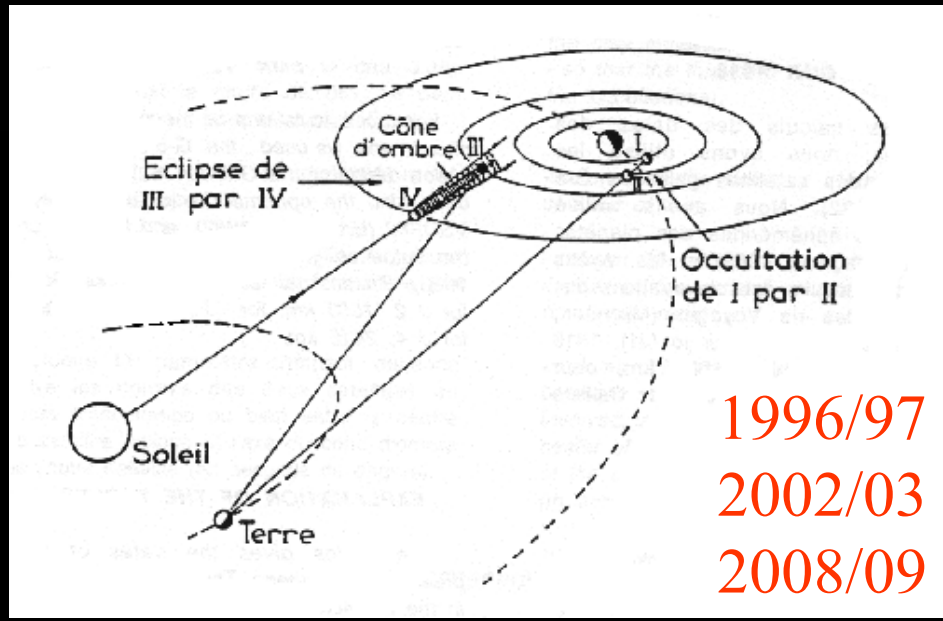

Jüpiter

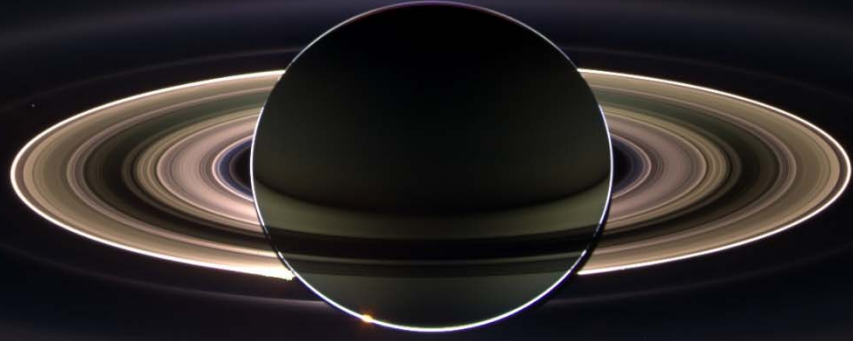
$$P_{\text{yör}} = 11.86 \text{ yıl}$$

$$i = 1.3^\circ$$

$$\theta = 3.1^\circ$$

Cassini'den Tam Güneş Tutulması

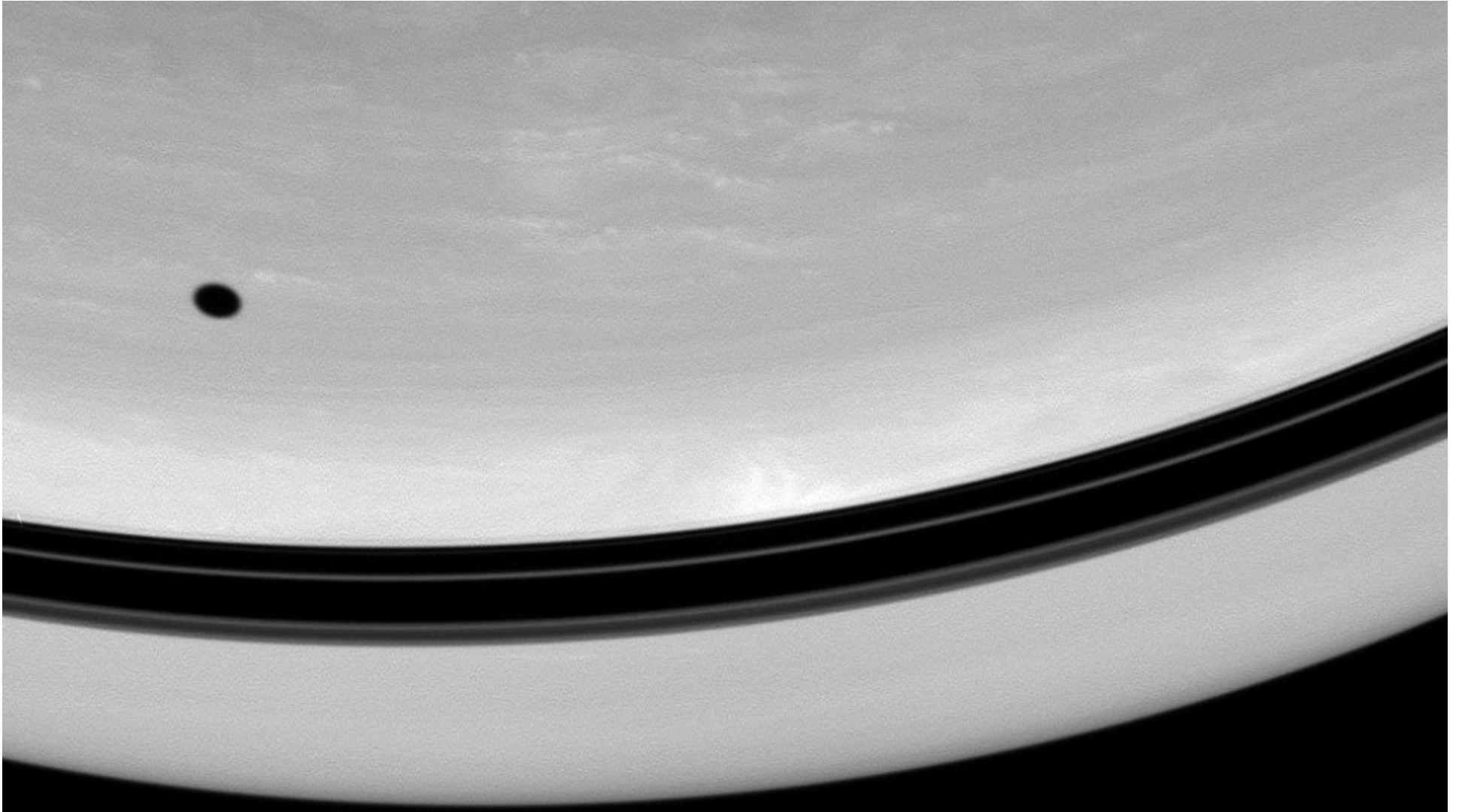

**Satürn
uydularının
transitleri
ve gezegen
üzerine
düşen
gölgeleri**

Cassini
Satürn'ün uyduları Titan ve Rhea
Güneş Tutulması ?

Cassini
Satürn'ün uydusu Tethys'in gölgesi

Dione

Titan

Prometheus

Satürn'ün halkası

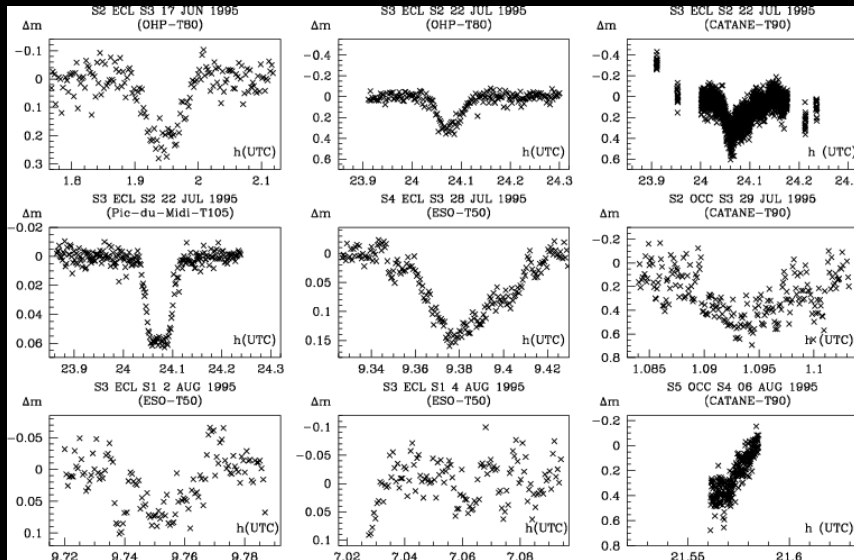
Satürn uyduları arasında örtme ve örtülmeler

Satürn

$$P_{\text{yör}} = 29.37 \text{ yıl}$$

$$i = 2.5^\circ$$

$$\theta = 26.7^\circ$$

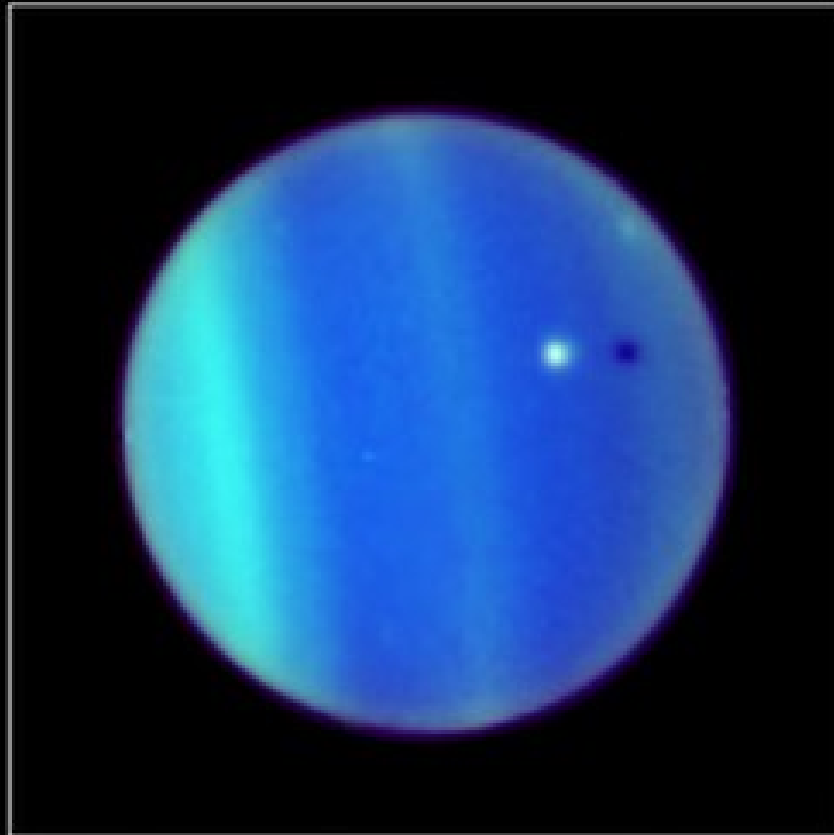

1995
2010
2025

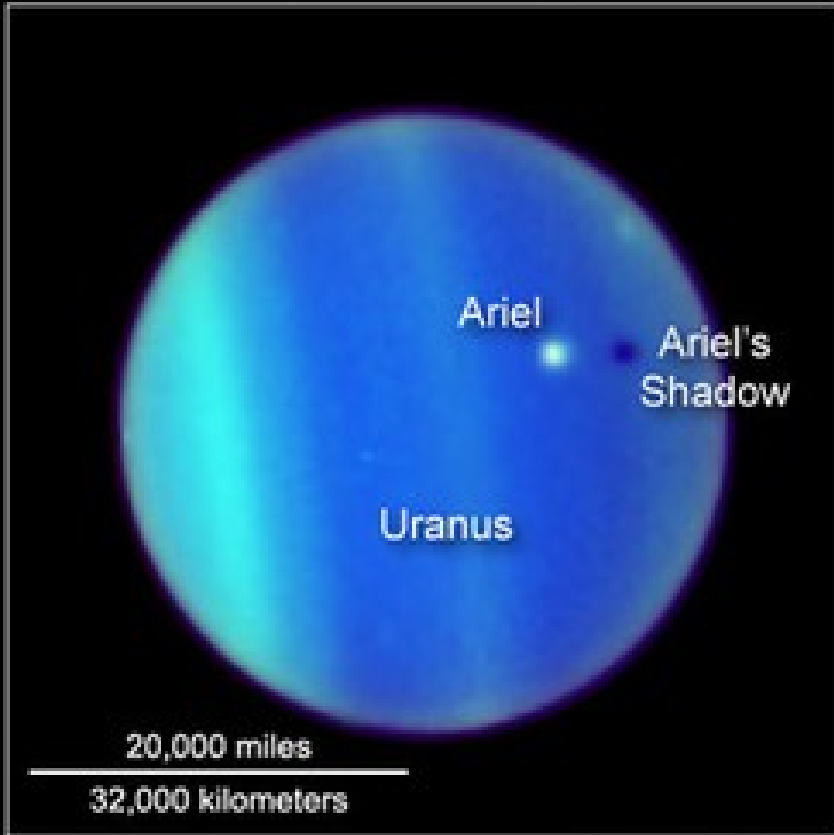

Uranüs uydularının transitleleri ve gezegen üzerine düşen gölgeleri

Uranus and Ariel

Hubble Space Telescope • ACS/WFC

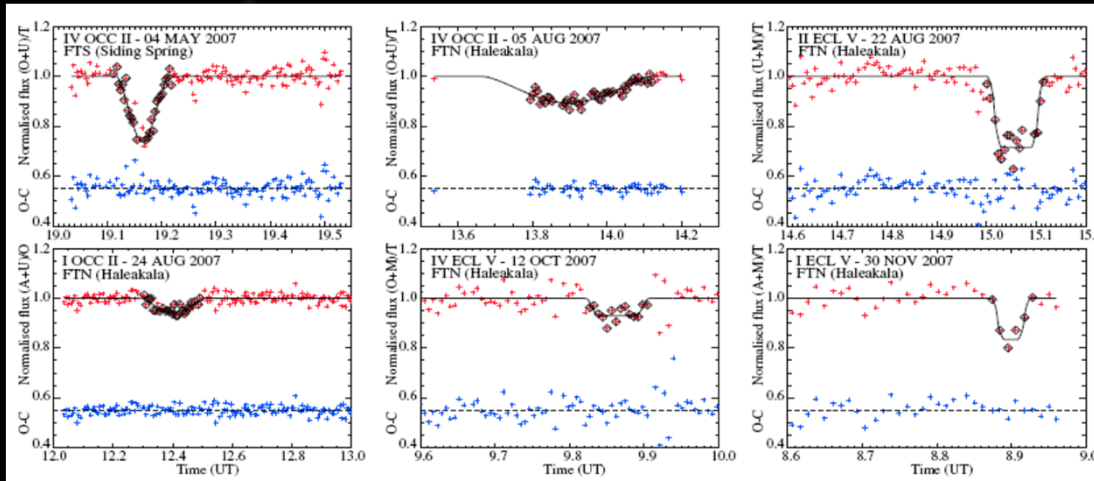
Uranüs uyduları arasında örtme ve örtülmeler

Uranüs

$$P_{\text{yör}} = 84.1 \text{ yıl}$$

$$i = 0.77^\circ$$

$$\theta = 97.86^\circ$$

1965/66

2007/08

2049/50

Neptün'ün uydusu Triton için tutulmalar

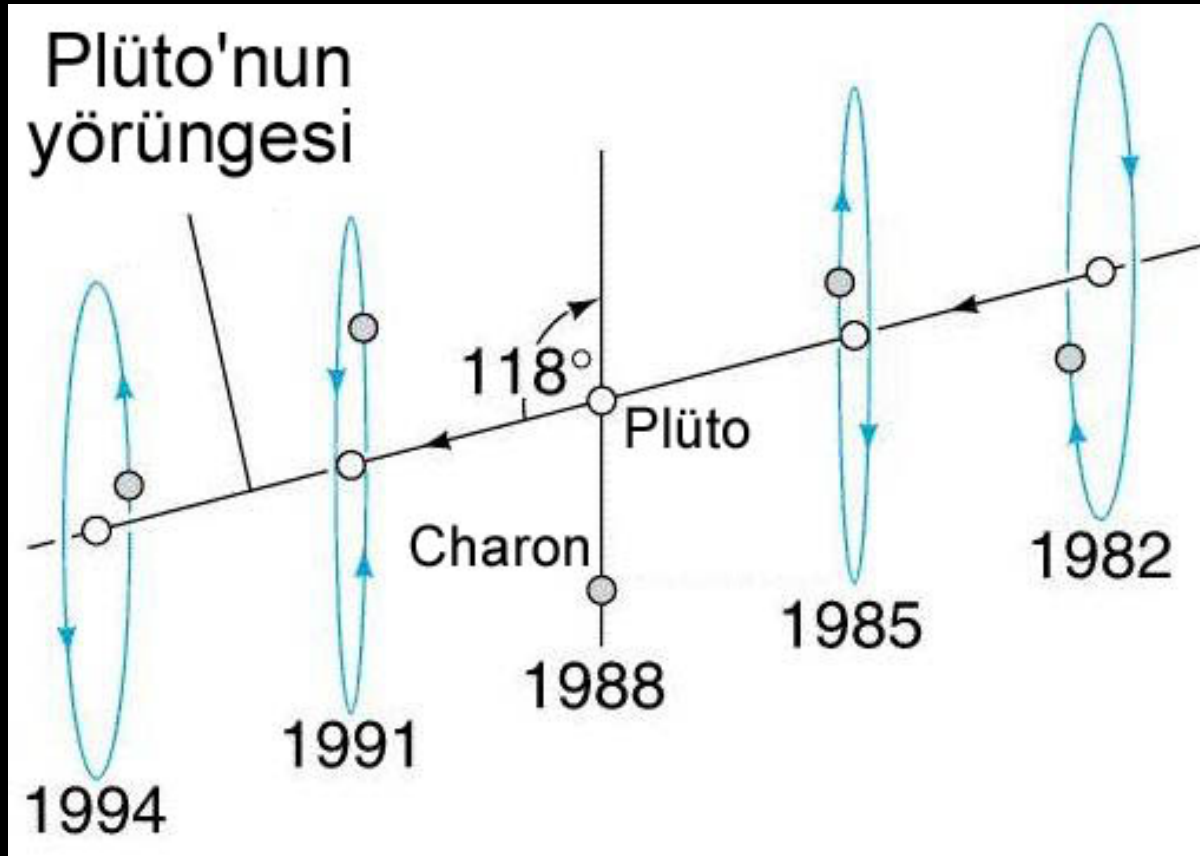

Neptün
 $P_{\text{yör}} = 164.9 \text{ yıl}$
 $i = 1.77^\circ$
 $\theta = 29.56^\circ$

1964

2046

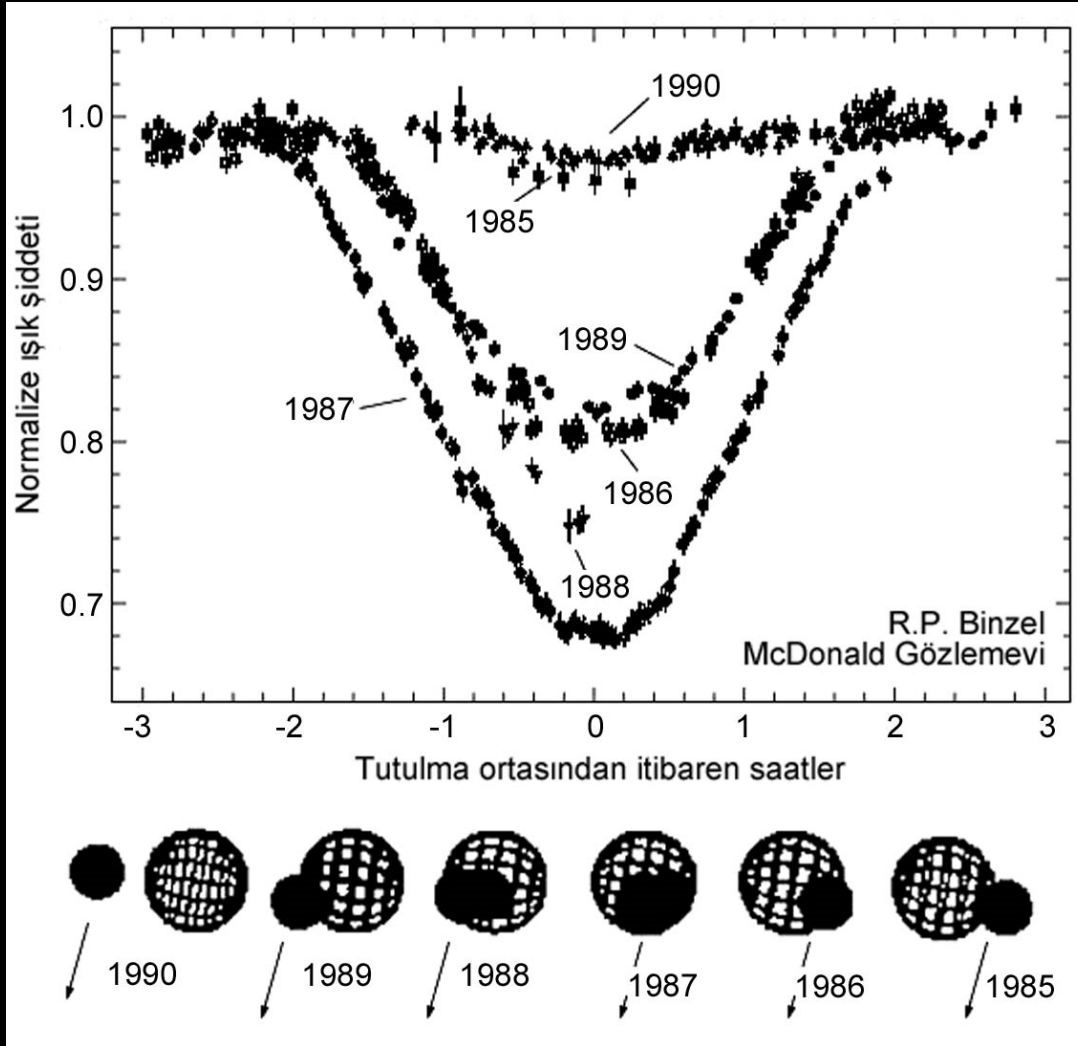
PLUTO-CHARON TUTULMALARI

Pluto
 $P_{\text{yör}} = 248.6 \text{ yıl}$
 $i = 17.15^\circ$
 $\theta = 122.52^\circ$

1982/93
2106/07

PLUTO-CHARON TUTULMALARI

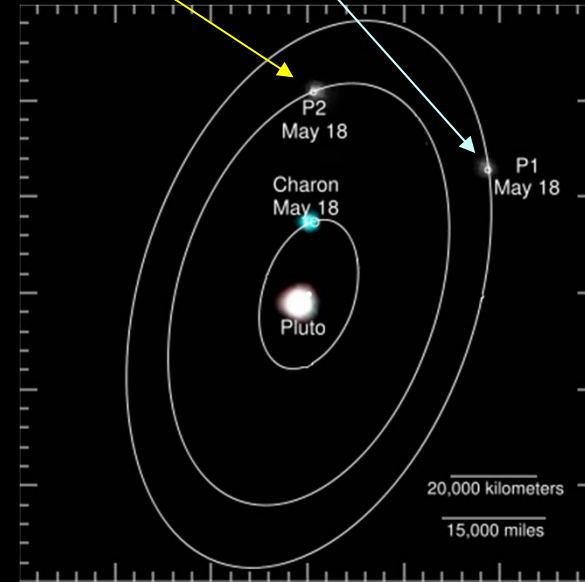
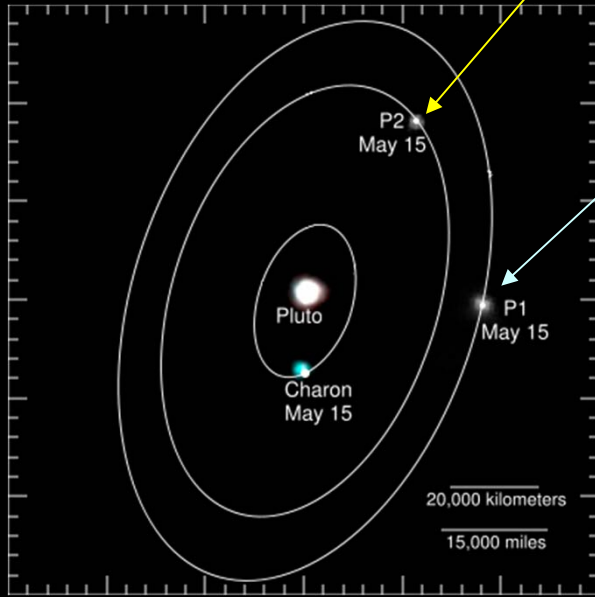
1982/93
2106/07

Pluto System

Hubble Space Telescope ACS

Nix

Hydra

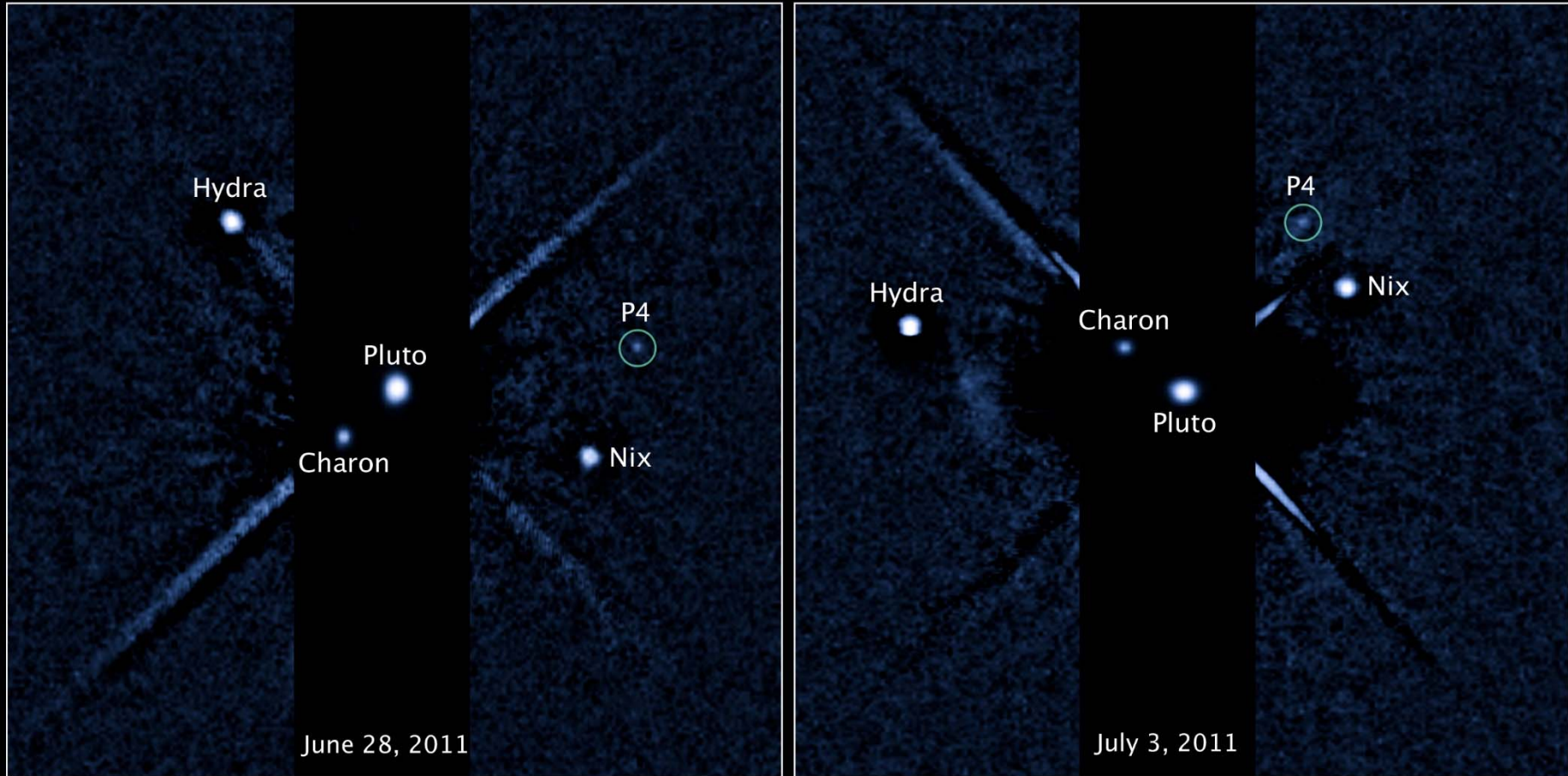
May 15, 2005

May 18, 2005

Plüto'nun 4. uydusu (P4)

28 Haziran 2011

03 Temmuz 2011

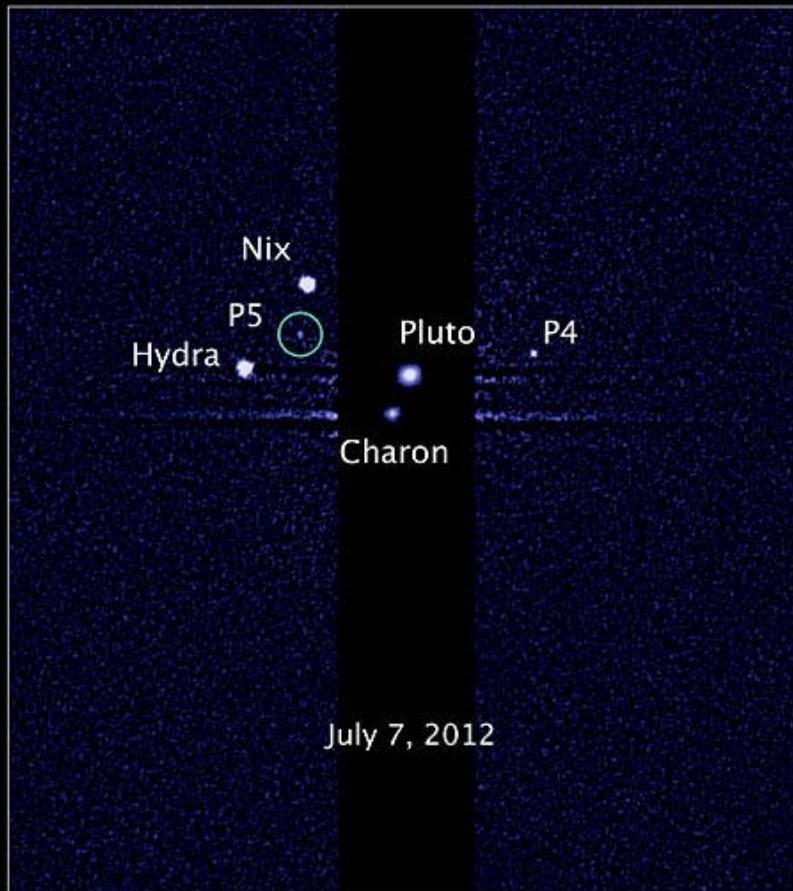
June 28, 2011

July 3, 2011

Pluto System
Hubble Space Telescope ■ WFC3/UVIS

Plüto'nun 5. uydusu (P5)

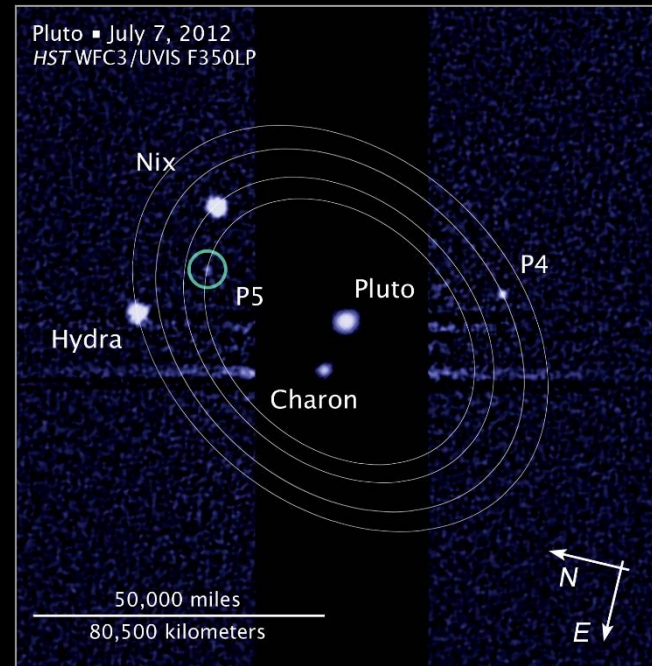
7 Temmuz 2012

Pluto System
Hubble Space Telescope • WFC3/UVIS

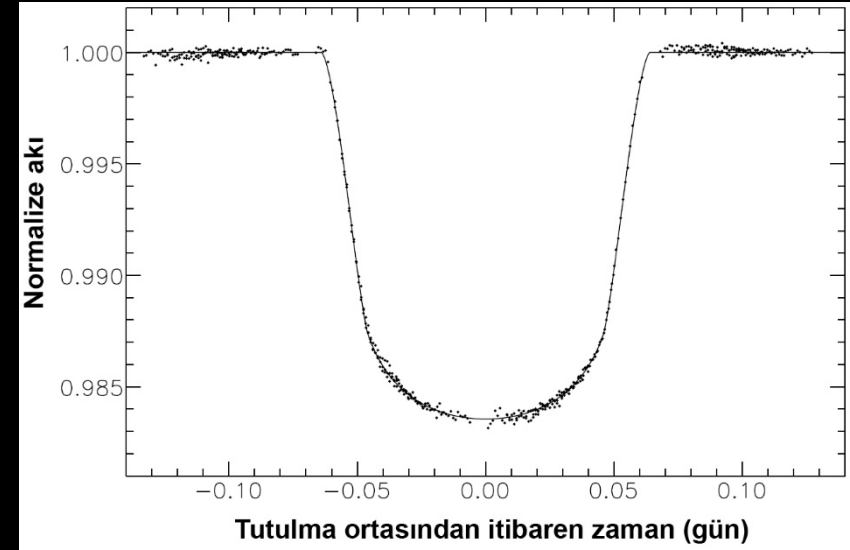
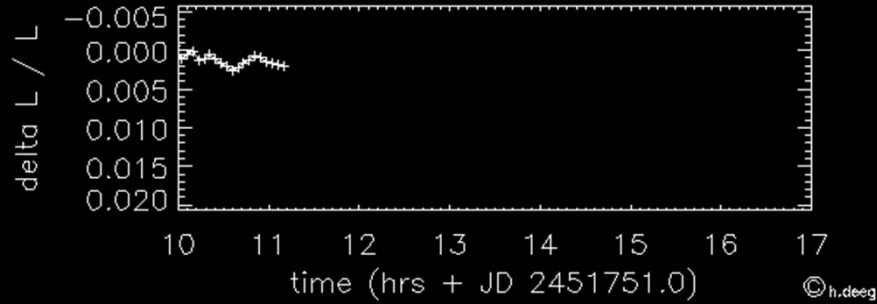
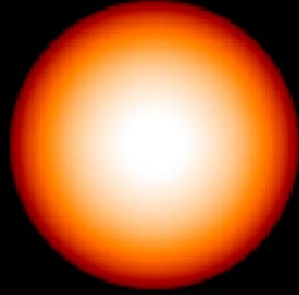
NASA, ESA, and M. Showalter (SETI Institute)

STScI-PRC12-32

GÜNEŞ SİSTEMİ DIŞI GEZEĞEN TRANSİTLERİ

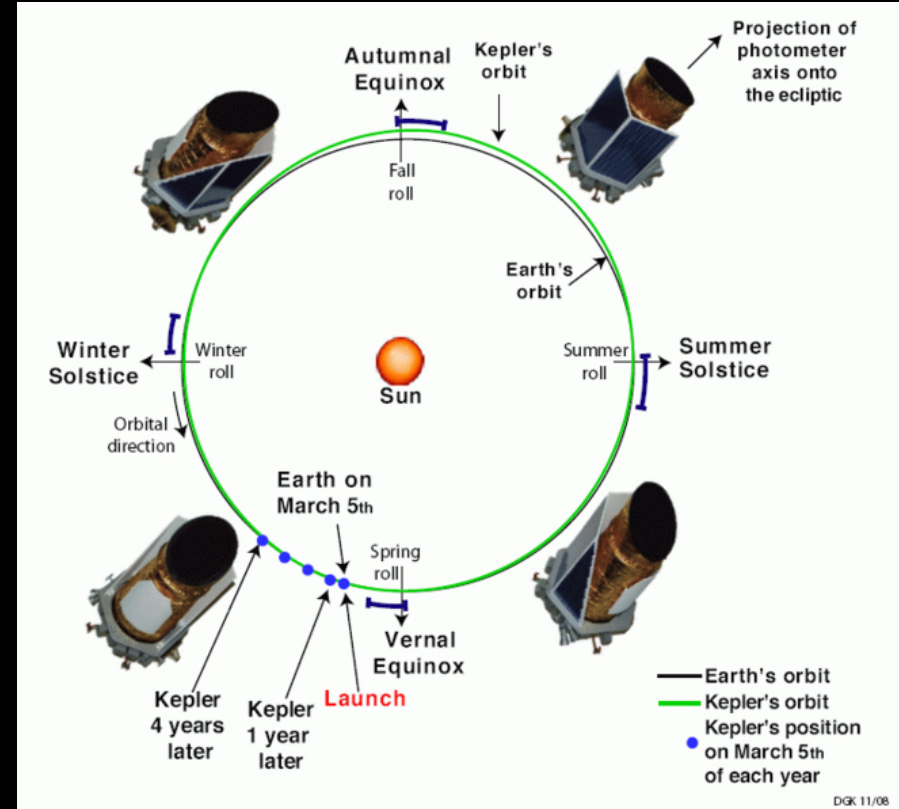
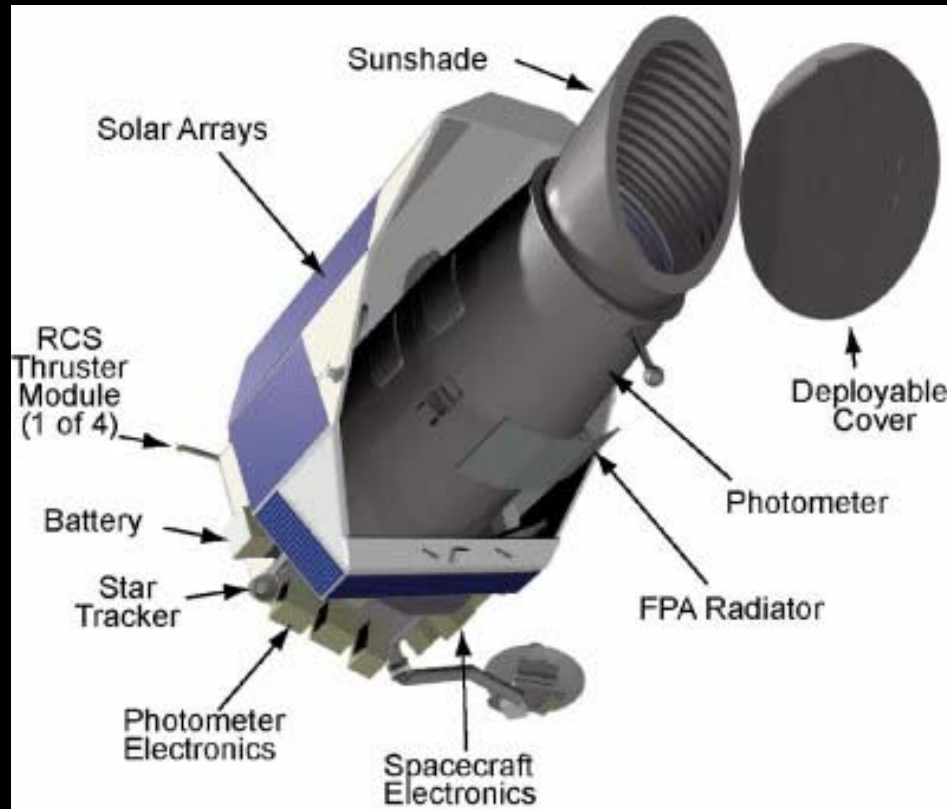
GEZEĞEN GEÇİŞLERİ

KEPLER UYDU GÖZLEMEVİ

07 Mart 2009 da fırlatıldı.

AMAÇ: Başka yıldızların etrafında Yer benzeri “yaşanabilir” gezegenleri belirlemek.

Yer yörüngesini takip eden 372.5 gün dönemli Güneş merkezli yörünge

GEZEĞEN GEÇİŞLERİ

KEPLER UYDU GÖZLEMEVİ

CYGNUS-LYRA, 145,000 Anadol yıldızı sürekli olarak izleniyor

